

[Glistrup]

kun have én ting, og det skal være den til enhver tid siddende undervisningsminister under ansvar over for det til enhver tid siddende Folketing.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

O.k., så lad os sammenligne med noget offentligt. Er Fremskridtspartiet også modstander af friskoler og frikommuner?

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er jo lidt svært, når der står L 148 på dagsordenen, at begynde at komme ind på hele argumentationen inden for de tidsbegrænsede frikommuneforsøg og inden for området for private skoler. Men Fremskridtspartiet er, som ministeren udmærket ved, tilhænger af begge dele.

Men det er unægtelig en helt, helt anden problemstilling end inden for dette område, hvor vi f.eks. har to tandlægehøjskoler i landet, vi har måske fem universiteter i landet, og hvor det er en langt, langt mere begrænset og indviklet mekanisme at styre end de forskellige frikommuneforsøg, der jo stort set kommer til godkendelse her i Folketinget med hvad indhold det skal have, og de forskellige privatskoler, der jo er i en konkurrencesituation, fordi der så at sige altid for et forældrepar vil være den mulighed, hvis de ikke er tilfredse med den lokale privatskole, at der er en lokal kommuneskole og måske endda flere andre skoler.

Derfor kan man bestemt ikke analogisere fra frikommuner og private skoler over til, hvordan man skal styre universiteter og andre højere uddannelsesinstitutioner.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Men vi har flere institutter, end vi har kommuner og friskoler. Vil det sige, at Fremskridtspartiet gerne vil være med til frie institutter?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om biblioteksbetjening af ungdoms- og mellemuddannelserne.

Af Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.

(Fremsat 9/12 88).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Efter aftale med kulturministeren skal jeg til dette forslag sige følgende:

For det første afgav den daværende kulturminister og jeg i december 1987 en redegørelse om dette beslutningsforslag. Dengang gjorde jeg opmærksom på, at det var vigtigt at sikre den nødvendige biblioteksbetjening, men jeg gjorde også opmærksom på, at vi er nødt til at være ressourcebevidste, og det betyder, at vi er nødt til at holde eventuelle nye tiltag inden for de eksisterende snævre rammer, og det gælder også, selv om det er tiltag, man kan finde både positive og ønskværdige.

Men jeg vil gerne til dette føje, at situationen ikke er så dystert, som den gøres, idet der godt kan gøres noget med de eksisterende midler, men jeg vil understrege, at det skal gøres decentralt af institutionerne selv inden for de rammer, de har. Det må være op til dem selv at vurdere, hvordan de kan fordele ressourcerne mellem biblioteksformål og andre formål. Der er i øvrigt også mulighed for et øget samarbejde mellem institutioner, folkebiblioteker og forskningsbiblioteker.

I min redegørelse af december 1987 blev også nævnt muligheden for at opmuntre til forsøg med samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og bibliotekerne inden for rammerne af de givne midler. Og jeg ved, at der netop er

[Undervisnings- og forskningsministeren]

bevilget penge fra folkebibliotekernes rådighedssum til et sådant forsøg med samarbejde, nemlig i Frederikshavn, hvor der samarbejdes mellem folkebiblioteket og Teknisk Skole. Jeg tror, det vil blive fulgt op af andre ansøgninger, og jeg ved i øvrigt, at der allerede er en udvikling i gang andre steder.

På denne baggrund ser jeg ikke nogen grund til at nedsætte det udvalg, som forslaget går ud på at jeg skal nedsætte.

Qvist Jørgensen (S):

Der er brug for en bedre biblioteksstandard på ganske mange ungdoms- og mellemuddannelsessteder. Og der er, som også allerede nævnt nu, betydelige niveauforskelle fra uddannelse til uddannelse, uden at der tilsyneladende ligger den dybe overvejelse og planlægning bag dette forhold.

Dette viser sig tydeligt, når man kaster et enkelt blik på de sidste 10-15 års arbejder i form af betænkninger, kommissionsindstillinger osv., og det kulminerede jo med den redegørelse om biblioteksbetjeningen af ungdoms- og mellemuddannelserne, som vi fik fremprovokeret, og som forelå fra den daværende kulturminister i samarbejde med undervisningsministeren i slutningen af 1987, og denne redegørelse gav jo anledning til nogen kritik og en del debat.

På nogle enkelte uddannelsesområder kan man glædeligvis konstatere en god og tilfredsstillende biblioteksbetjening og -service. Det gælder f.eks. på lærerseminarieområdet, ligesom mange – men ikke alle – gymnasier og hf-kurser er godt med.

Men det generelle indtryk, man får ved at gennemlæse redegørelsen fra december 1987, er, at forholdene ikke er gode nok. Indtrykket forstærkes af resultaterne af de konferencer, der har været afholdt om emnet. Man kan også registrere, at jo mindre bogligt en uddannelse er orienteret, jo ringere er muligheden for en biblioteksservice for dem, der bruger skolen – og i øvrigt også, kan man registrere, for lærerne.

Det er sådanne forhold og behov, der ligger bag SF's forslag om at nedsætte et udvalg til at kortlægge den aktuelle situation, vurdere de faktiske behov og fremsætte forslag til løsninger samt kommende forslag til at organisere udbygningen.

Jeg synes, det er lidt trist allerede her i indledningen at høre undervisnings- og forskningsministeren lægge en vis afstand til dette stilfærdige forslag. Jeg synes egentlig, man kunne have valgt den anden vej rundt og have taget imod forslaget med en taksigelse og været imødekommende over for et så stilfærdigt forslag, som det jo er, nemlig at få nedsat et udvalg til at undersøge, hvad der kan gøres.

Det, som SF siger, og som vi er enige i er vigtigt, er, at udvalget undersøger, hvad de nuværende biblioteksmuligheder koster, og hvor pengene dertil skal komme fra. Når jeg formulerer mig sådan – og det er vel i virkeligheden ikke helt skævt i forhold til det, som undervisnings- og forskningsministeren netop har sagt – skyldes det, at jeg egentlig er overbevist om, at der kan gennemføres et endog betragteligt serviceløft, uden at det nødvendigvis koster en forfærdelig bunke penge, når blot man får lov til at tænke sig om og planlægge bedre end hidtil og i øvrigt også gerne, som nævnt af ministeren, laver nogle forsøg på området, således som vi ved det foregår i Frederikshavn i Nordjylland.

Det, vi egentlig vil foreslå som en slags udvidelse af SF's forslag, er, at dette udvalg, som SF foreslår nedsat, pålægges at udarbejde to forslag, nemlig et, der rummer de mange forhold, der beskrives i SF's forslag, og som man vistnok med en vis ret kan sige indeholder den ideale fordring, og så et andet forslag – et andet udkast – som man kunne kalde en skrabet model, der vel så også realistisk set har en chance for at blive gennemført inden for en rimelig overskuelig tid og for nogle lidt færre penge, end man kunne forestille sig der ville kræves til at opfylde den ideale fordring, således at vi herinde får mulighed for at være med til at lægge det endelige niveau.

Vi anbefaler SF's forslag, og vi vil naturligvis give det den mest positive opbakning i det videre arbejde. Vi har også den opfattelse, at det er noget, vi skulle kunne gøre forholdsvis hurtigt færdigt, så vi kan få udvalget i gang og se, om vi ikke kan mødes om noget fornuftigt, der sikrer en bedre biblioteksbetjening på dette område.

Eva Møller (KF):

Nu kommer vi igen til en af de debatter, som SF mener vi skal have en gang årlig her i folketingsalen, nemlig spørgsmålet om biblioteksbetjening af ungdoms- og mellemuddannelser-

[Eva Møller]

ne. Da det nu er tredje år i træk, vi har en sådan debat, er det umådelig vanskeligt at tilføre debatten mange nye elementer. Jeg skal derfor blot sige følgende:

Således som forslaget er formuleret, hvor der blot står, at Folketinget opfordrer undervisnings- og forskningsministeren til i samarbejde med kulturministeren at nedsætte et udvalg, som skal kortlægge biblioteksbetjeningen og fremsætte forslag til, hvorledes denne fremtidig bør organiseres, ser det da meget fredeligt og uskyldigt ud. Men på den anden side er det jo altså kun lidt over et år siden, at Folketinget fik en redegørelse, som netop handlede om dette område og dermed kulegravede det og de løsningsmodeller, man kunne forestille sig.

Jeg har tidligere om biblioteksbetjening af ungdoms- og mellemuddannelserne sagt, at Det Konservative Folkeparti ser med stor skepsis på, om det er nødvendigt at indføre egentlig biblioteksbetjening på disse uddannelser. Det hænger bl.a. sammen med, at der i folkeskoleloven er en bestemmelse om, at alle folkeskoleelever skal lære at betjene og benytte sig af et bibliotek, og så mener vi, at man dog en gang imellem må tro på de ting, vi sætter i gang, og tro på, at de målsætninger, vi har for vores uddannelser, gennemføres, og dermed at de unge, når de forlader folkeskolen, er i stand til at bruge bibliotekerne, hvorfor det ikke skulle være nødvendigt efterfølgende at have biblioteker ved alle ungdoms- og mellemuddannelser. Vi må regne med, at folkebibliotekerne og forskningsbibliotekerne i meget stort omfang kan dække biblioteksbehovet.

Hvis der på enkelte områder skulle være et særligt behov, vil vi da gerne se på det, men jeg vil gøre opmærksom på, som vel alle i denne sal ved, at ressourcerne er begrænsede, og at vi derfor er nødt til at prioritere tingene, men at der rent faktisk er mulighed for at gøre meget også på biblioteksområdet, hvis man foretager en ændring i ressourceforbruget.

Naturligvis vil vi se på forslaget i udvalget og gennem en række spørgsmål til ministeren få området yderligere belyst. Hvis det viser sig, at dele af rapporten fra sidste år ikke er up to date, kan det vel også klares under udvalgsarbejdet. Men selve forslaget vil vi afvise.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg er en lille smule forbavset over fru Eva Møllers reaktion her. For det første er det ikke tredje gang, vi skal have denne debat, det er anden gang, og grundlaget var første gang en forespørgsel, denne gang et beslutningsforslag. For det andet deltog fru Eva Møller, hr. Qvist Jørgensen og jeg i en uddannelses- og biblioteks-konference i maj måned, lige efter at valget var udskrevet, hvor jeg forelagde ideerne i dette forslag og fru Eva Møller sagde, hun mente at kunne tilslutte sig et forslag af denne art, og at hun var enig med mig i, at den redegørelse, vi havde fået fra undervisningsministeren og kulturministeren, var tynd.

Jeg ville selvfølgelig til enhver tid kunne acceptere det, hvis fru Eva Møller sagde, at hun desværre ikke kunne komme igennem med dette her i sin gruppe, men jeg synes, at denne måde at formulere sig på, som om dette her var noget helt nyt for fru Eva Møller og noget temmelig fornærmende, at vi fremsætter dette forslag, er svær at acceptere oven på det andet.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jeg skal beklage over for forslagsstilleren, fru Ingerlise Koefoed, hvis jeg lød fornærmet eller lignende. Det, jeg sagde om forslaget, var, at det så meget fredeligt og uskyldigt ud, og det mener jeg fortsat at det gør. Men jeg har svært ved at se, hvorfor vi i perioder med begrænsede ressourcer, når forslaget for mig at se er fuldstændig enslydende med det forslag, som vi fik en redegørelse om for lidt over et år siden, endnu en gang skal ofre ressourcer på at få undersøgt præcis de samme forhold.

Povl Brøndsted (V):

Jeg skal gøre det ganske kort, idet jeg kan sige, at Venstres holdning – ikke så mærkværdigt – stort set svarer til den redegørelse, undervisningsministeren har givet. Vi har en meget positiv holdning til biblioteksvæsenet og til vore uddannelsessteders brug af bøger og håndbøger – det er noget, som selvfølgelig skal fremmes, når der er mulighed for det – men som ministeren siger, er det her og nu et spørgsmål om de ressourcer, man kan stille til rådighed just

[Povl Brøndsted]

på det område, og derfor tilbageviser vi for nuværende dette forslag fra SF.

(Kort bemærkning).

Qvist Jørgensen (S):

Nu har vi hørt to ordførere, nemlig fra henholdsvis Venstre og De Konservative, der, synes jeg, klynger sig til redegørelsen, men denne redegørelse er jo en situationsbeskrivelse, en statusrapport, mens SF's forslag – sådan læser jeg det i hvert fald – rummer to ting: for det første, at man skal dybdebore, hvis jeg må bruge et ord, som ikke står i beslutningsforslaget, på baggrund af det, vi har fået frem i denne redegørelse fra december 1987. Men det nedslående er, at de to ordførere tilsyneladende er holdt op med at læse i beslutningsforslaget på det sted, for der står jo i 5. og 6. linie i første spalte: »samt fremsætte forslag til, hvorledes biblioteksbetjeningen fremtidig bør organiseres«. Det er vel det, der er det interessante, og så kan man altså ikke bare afvise ved at sige: Jamen vi har fået en redegørelse engang i 1987.

Poulsgaard (FP):

Indimellem forsøger SF – også med et vist held – at bilde befolkningen ind, at de er et økonomisk ansvarligt parti, og at alt blev godt i dette land, hvis de kom til. Men sagen er simpelt hen, at SF's opfindsomhed for at skaffe stillinger til deres egne vælgere er stor, og dette her er blot beskæftigelsesterapi for bibliotekarer og ikke en døjt andet.

Man jamrer over, at der er forskel på uddannelse. Jamen jeg kunne egentlig have lyst til at spørge SF: Går SF ind for centralistiske skolebøger eller centralstyret undervisning? Nej – fru Ingerlise Koefoed ryster på hovedet – jamen der står i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at det forhold, at visse bøger ikke findes på uddannelsessteder, medfører, at der er forskel i uddannelse fra kommune til kommune, fra amt til amt. Tja, det har der vel altid været. Jeg tror ikke, vores unge mennesker ude på uddannelsesstederne lider noget som helst savn; jeg tror, de får de bøger og det undervisningsmateriale, de skal have – endda i rigeligt mål.

Så når man indleder forslaget med at sige, at dets gennemførelse vil øge beskæftigelsen i den offentlige sektor, kan det ikke komme bag på

fru Ingerlise Koefoed, at jeg må afvise det, for det er noget, Fremskridtspartiet som bekendt er modstander af.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg har lyst til at spørge hr. Poulsgaard og de andre ordførere, som har sagt, at dette her er et meget dyrt forslag, som vi ikke har råd til: Hvad koster det? Hvad koster det at nedsætte et udvalg, der undersøger et område ordentligt? Et lokale, måske en danskvand – vi må ikke mere få cigaretter i ministeriet – hvor de sidder. Så hvad koster det egentlig at undersøge en sag ordentligt? Jeg spørger bare. Det er altså ikke dyrt endnu, og det er slet ikke sikkert, at de forslag, der kommer frem, bliver dyrere, men der kommer måske nogle modeller, som kan gøre arbejdet bedre.

Marianne Jelved (RV):

Jeg kan ikke lade være med at benytte denne lejlighed til at sige noget, der egentlig ikke har direkte med sagen at gøre, men alligevel. Jeg vil gerne sige, at jeg synes, vi har et utrolig godt biblioteksvæsen i Danmark. Uanset hvor jeg er i landet – og jeg kan betro folketingssalens tilstedeværende medlemmer, at jeg har 5 lånerkort, fordi jeg nogle gange er 5 forskellige steder i landet – er det en fornøjelse at komme på folkebibliotekerne og kunne få opfyldt stort set alle ønsker. Det er en kvalitet, som er meget væsentlig, og som har haft stor betydning for både den kulturelle og den videnskabelige udvikling i Danmark.

Det har måske ikke så meget at gøre med selve beslutningsforslaget, men jeg hæfter mig alligevel ved, at der også i forslagens bemærkninger er refereret den gældende lovgivning på folkebiblioteksområdet, hvor der står, at loven forpligter bibliotekerne til at støtte og supplere alle uddannelsesinstitutioner, som ikke direkte betjenes af et forskningsbibliotek. Så på sin vis er der allerede nu hjemmel i loven for et samarbejde imellem uddannelsesinstitutionerne og bibliotekerne i landet.

Det blev i den redegørelse, som kom i december 1987, tilkendegivet, at de to daværende ministre ville opmuntre til forsøg med at styrke samarbejdet mellem institutionerne og folkebibliotekerne inden for de to ministeriers ram-

[Marianne Jelved]

mer. Og vi har allerede hørt, at der er sat sådanne forsøg i gang, finansieret af tilskud fra folkebibliotekernes rådighedssum. Det er også udmærket.

Problemet for Det Radikale Venstre er helt enkelt, om vi i denne sag skal lade hjertet løbe af med os, eller om vi skal lytte mest til det, vi kalder nødvendighedens røst, og det kalder vi jo de situationer, hvor vi gerne ville sige ja, men ikke synes, vi kan finde midlerne til det.

Sagen er, at hvis vi skal sætte flere midler af til disse funktioner, som der kan være megen fornuft i, skal de tages fra et andet sted inden for de pågældende institutioner. Og hvis det sker inden for de pågældende institutioner, synes jeg, det er helt fint, for det er op til institutionerne selv, men hvis det skal være uden for institutionerne, er det mit ansvar at finde nogle andre steder, hvor jeg kan tage midlerne fra.

Jeg siger ikke dette på grund af fru Ingerlise Koefoeds bemærkning lige før til en anden ordfører, for jeg har faktisk skrevet det inden, men det er jo rigtigt, som fru Ingerlise Koefoed sagde for lidt siden, at det at nedsætte et udvalg og lade udvalget arbejde, som der står i beslutningsforslaget, ikke koster mange kroner; det er jeg fuldkommen enig i.

Når jeg alligevel ikke bryder mig om at nedsætte udvalget, er det på grund af de forventninger, som en masse mennesker får. Når Folketinget nedsætter et udvalg og beder om en betænkning, har man på en eller anden måde tilkendegivet, at det pågældende område skal udvikles, og at vi må skaffe nogle midler til det.

Jeg kan nøjes med at give ét eksempel, som jeg synes har skaffet flere partier herinde, bl.a. Det Radikale Venstre, problemer, og det er nedsættelse af Breddeidrætsudvalget, som afgav en betænkning. Det affødte utrolig store forventninger, og til slut sad vi med et lottoudspil.

Så længe jeg ikke har en fornemmelse af, hvor jeg kan skaffe midlerne fra, har jeg ikke megen lyst til at nedsætte udvalg, der skal beskæftige sig med et så spændende emne.

(Kort bemærkning).

Qvist Jørgensen (S):

Selv om fru Marianne Jelved i sin indledende bemærkning var inde på, at det var lidt på kanten af det, vi skulle behandle i dag, da hun tog

nogle erfaringer fra folkebiblioteksområdet, vil jeg alligevel lige tillade mig at holde fast i dette eksempel; så skal jeg nok efterfølgende gå over til erhvervsskolerne. For det er jo faktisk sådan – hårdt og brutalt sat op – at vi ved, at bogindkøbene og dermed bogantallet på vores folkebiblioteker nu falder. Så på et eller andet tidspunkt er det måske relevant nok, at vi alle sammen går rundt med 5 lånerkort for at kunne få den bog, vi gerne vil have fat i på ét af de fem biblioteker, vi har mulighed for at låne på. Men det har ikke rigtig noget med dette beslutningsforslag at gøre.

Hvis fru Marianne Jelved i stedet for at rende rundt på de fem biblioteker havde begivet sig ind på f.eks. en efg-basisskole og dér ville låne noget faglitteratur – for dér skal der efter min opfattelse ikke stå skønlitteratur, og det står der heller ikke noget som helst om i beslutningsforslaget – ville fru Marianne Jelved som studerende, som elev på skolen mange steder – og jeg har undersøgt det – ikke kunne låne en bog på den skole. På Haderslev Tekniske Skole f.eks. kan man ikke låne, hvis man er elev, og man kan dårligt nok som lærer, hvilket jo ikke er helt utopisk. Hvis fru Marianne Jelved var samfundsfaglærer på Teknisk Skole i Haderslev, skulle hun altså andre steder hen for at få de nødvendige fagbøger, for dem er der faktisk heller ikke ret mange af; jeg tror, der er 3 eller 4 hyldemeter dernede.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Qvist Jørgensen i den beskrivelse, der bliver fremlagt herfra. Der var også i den redegørelse, som kom i december 1987, en beskrivelse af, hvor forskelligartet det er rundt omkring på de uddannelsesinstitutioner, vi taler om.

Jeg må altså konstatere, at nogle uddannelsesinstitutioner inden for deres rammer på et eller andet tidspunkt har været i stand til at etablere noget, man i hvert fald kunne kalde begyndelsen til et fagligt bibliotek. Jeg er også enig i, at der ikke nødvendigvis skal stå skønlitteratur på bibliotekshylderne dér. Men vi taler jo om, at der skal være almindelig undervisning på de institutioner, så det kunne nok tænkes, at der også skulle være skønlitteratur.

[Marianne Jelved]

Nu har jeg ikke haft tid til på nuværende tidspunkt at dyrke amtscentralerne, og jeg kan ikke huske helt præcist, hvordan de skal fungere. Men i forhold til folkeskolerne fungerer de jo fantastisk godt, og som en mere privat tilkendegivelse vil jeg sige, at vi i Det Radikale Venstre vil prøve at se, hvordan man måske kunne udvide deres funktioner. Men det er ikke noget løfte på forhånd, for det kan jeg ikke overskue.

Lysholm Christensen (KRF):

Jeg er enig med tidligere ordførere, som har omtalt det gode biblioteksvæsen, vi har hertilands. Der er virkelig mange eksempler ude over vort land på, hvordan det fungerer godt og rimeligt, men naturligvis kan der findes områder, hvor der er en mangelfuld betjening og manglende mulighed for at låne relevante bøger, det skal jeg ikke kunne afvise. Det, der er hovedsagen her, er imidlertid at få nedsat et udvalg, som skal undersøge disse spørgsmål, og jeg kan sige, at vi i Kristeligt Folkeparti egentlig finder, at denne sag er rimelig godt oplyst i forvejen, og har vanskeligt ved at se begrundelsen for at nedsætte dette udvalg. Vi mener, at de foreliggende undersøgelser og materialet i rimelig udstrækning viser behovet på dette område.

Jeg havde egentlig tænkt mig at gøre en enkelt bemærkning om det økonomiske, men nu kan jeg forstå på fru Ingerlise Koefoed, at der ikke er økonomi i sagen, og det er rigtigt, at der ikke er det i første omgang. Men vi har i hvert fald ikke råd til i en ressourceknapp tid at fremme noget, som kræver nye udgifter, så jeg skal blot ganske kort sige, at CD og Kristeligt Folkeparti ikke finder tiden inde til at fremme dette beslutningsforslag.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg skal til indledning sige, at det egentlig er fantastisk, at man en dag, hvor man diskuterer en redegørelse om de højere uddannelser og sådanne alvorlige spørgsmål, så entydigt afviser dette forslag, for der er jo en klar sammenhæng imellem uddannelsespolitik og biblioteks politik.

Man kan lave lige så mange, lige så gode og lige så differentierede uddannelser, man vil – hvis man ikke har knyttet en eller anden form for materialetjeneste, bibliotekstjeneste, til dis-

se uddannelser, har de ikke den værdi, de skulle have, og det er jo netop det, der er tilfældet. I dag kan det være vanskeligt for de studerende ved ungdoms- og mellemuddannelserne at finde frem til det supplerende materiale, som de skal bruge til at udvide, udbygge og selvstændiggøre den uddannelse, de får.

Da Folketinget i april 1987 for første gang – og det er anden gang i dag, vi diskuterer ungdoms- og mellemuddannelsernes biblioteksbetjening, dog på forskellige grundlag – vedtog SF's dagsordensforslag om ungdoms- og mellemuddannelsernes biblioteksbetjening, var vi nogle, der var glade – både herinde og ude omkring. I biblioteksverdenen har jeg også mødt mennesker, der var glade for det, for dagsordenen pålagde jo regeringen at fremkomme med en redegørelse for denne biblioteksbetjening, en plan for dens kommende organisation og finansiering og et forslag til, hvordan man for fremtiden kunne løse grundfunktionen og overbygningsfunktionen.

Vi var glade, fordi vi meget længe havde undret os over, at mens det i årevis har været helt naturligt, at folkeskolen har sit eget skolebibliotek, og at de universitetsstuderende og lærerne har deres eget forskningsbibliotek, har så godt som ingen fundet ud af at føre den tradition over på ungdoms- og mellemuddannelsesområdet.

Selvfølgelig tog bibliotekskommissionen sig af problemet i sin tid, og der kom også nogle spændende og flotte forslag om, hvordan problemerne kunne løses, men ude i det virkelige liv er det kun gymnasierne i Københavns Amt – endda med store begrænsninger – og nogle seminarier og enkelte andre skoler, der har gjort noget ud af det; efg-skolerne og de tekniske skoler, sygeplejeskolerne, handelsskolerne, pædagogseminarierne er stadig gennemgående biblioteksforladte. Derfor var det da godt, at kulturministeren og undervisningsministeren ville gøre noget ud af det og komme med en redegørelse og fremlægge resultatet af denne redegørelse for Folketinget.

Jeg vil gerne sige, at jeg nogle gange i dette Folketing er blevet skuffet – det kan ikke undgås, når man sidder herinde – men jeg er sjældent blevet så skuffet, som da jeg så den redegørelse, for jeg synes faktisk, at det er noget af det tyndeste, man har præsenteret os for herinde.

[Ingerlise Koefoed]

Den endte meget pænt med, at man skulle gøre nogle forsøg, som ikke måtte koste noget, og det er meget sjældent, vi her i Folketinget vedtager, at der skal laves forsøg, som slet ikke må koste noget. Vi plejer at bevilge nogle ekstra penge eller endda temmelig mange ekstra penge til forsøg f.eks. med folkeoplysning og forsøg med skolen som kulturcenter og den slags ting.

Man vedtog også, at der skulle etableres eller opmuntres til et samarbejde imellem Rigsbibliotekarembetet og Bibliotekstilsynet om sagen, og det er da pænt, og jeg forstår, at rådighedssummen har givet et beløb til et forsøg, og at samarbejdet mellem de to institutioner sandsynligvis stadig væk eksisterer, men jeg har endnu ikke set andre resultater, end at jeg har læst på et stykke papir, at det skulle gøres. Derfor besluttede vi, at vi ville have en dyberegående redegørelse for disse ting, og derfor foreslår vi, at man nedsætter dette udvalg bestående af folk, der kender området, lærere og elever ved uddannelsesinstitutionerne og folk fra de forskellige bibliotekstyper.

Det er meget godt at stå her og sige, at vi har et godt biblioteksvæsen her i landet, hvilket fru Marianne Jelled var så venlig og sandfærdig at sige. Det er rigtigt. Vi har et ganske godt biblioteksvæsen her i landet, men vi har ikke et biblioteksvæsen, der har ressourcer til alene at påtage sig hele undervisningsvæsenets materialeforsyning, men vi har også amtscentralerne, der først og fremmest arbejder med klassesæt. De har meget få eksemplarer af deres materiale. Deres opgave er ikke at fremskaffe supplerende læsning til eleverne. Deres opgave er alene at fremskaffe klassesæt inden for forskellige områder, sandsynligvis også inden for musik, hvis de har dem.

Men hvor henter man det materiale, man har brug for til hverdag, hvis man ikke har et grundbibliotek på sin undervisningsinstitution, hvor man kan gå hen, mens man er på undervisningsinstitutionen? Og hvem har egentlig forpligtelsen til at udbygge og overbygge undervisningsinstitutionerne? Og hvem skal tage sig af fritidsundervisningens biblioteksbetjening? Der er et stort behov for supplerende materiale til fritidsundervisning. Hvem skal løse den opgave i en tid, hvor folkebibliotekerne måske kun har råd til at købe tre eksemplarer af en bog, og hvor de kan bruge oceaner af tid på at

fremskaffe måske 20 eksemplarer af den samme forfatter ved at ringe til hinanden, ved at snakke med hinanden og ved at låne fra hinanden? Det er resourcespild, at man ikke på en eller anden måde gør noget for at afhjælpe mangelen på løsningsmuligheder inden for disse områder.

Derfor synes vi, sagen er vigtig, og derfor vil vi selvfølgelig i Kulturudvalget eller Uddannelsesudvalget, hvor man nu end kommer til at arbejde med den, gå videre med den, stille spørgsmål, bore i den og få at vide, hvad man egentlig mente med den tynde redegørelse, som man sendte os i sin tid.

Hr. Qvist Jørgensen vil jeg takke for en meget positiv omtale af vores forslag. Det var heller ikke helt ukendt for hr. Qvist Jørgensen, for han var også med til den konference, hvor vi diskuterede disse ting. Jeg synes også, at vi skal se på det forslag, hr. Qvist Jørgensen fremsætter om, at man skulle fremsætte to: et ideelt forslag og det virkelighedstro forslag, som ikke må koste noget. Jeg mener, at det er vigtigt, hvis og når dette udvalg bliver nedsat, at man får det til at arbejde med forskellige modeller.

Fru Eva Møllers indlæg har jeg vist kommenteret, men jeg takker selvfølgelig for tilsagnet om at ville arbejde med forslaget i udvalget.

Til fru Marianne Jelled vil jeg sige, at det er rigtigt, at man skal lytte efter nødvendighedens røst, men til mig siger nødvendighedens røst, at vi skal støtte uddannelserne i disse år. For mig er det vigtigt – ikke mindst når vi går ind i det indre marked, hvad enten vi har lyst til det eller ej – at vi går ind med nogle veluddannede, stærke mennesker, som kan klare de krav, der stilles til dem i det internationale samfund, som vi med eller mod vores vilje kommer til at leve i. Det kan være, at man ville skabe nogle forventninger ude omkring ved at nedsætte dette udvalg, og det kunne være, at det kunne have den positive virkning, at man rundt omkring indtil videre holdt op med at sulte de få uddannelsesbiblioteker, man har, således som man har gjort i Københavns Amt, hvor man mange steder har nedsat bibliotekarernes arbejdstid på gymnasiebibliotekerne, de eneste gode udbyggede gymnasiebiblioteker.

Jeg takker altså for, at man har læst forslaget. Jeg takker for, at man i hvert fald har kommenteret det, og jeg glæder mig til, at vi går videre med det i udvalget.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Da jeg lavede stikordene til mit indlæg, vidste jeg udmærket, at der var en faldgrube, når jeg brugte ordene »nødvendighedens røst«, og jeg kunne såmænd have foregrebet det selv. Jeg er enig i, at nødvendighedens røst også siger, at vi har veluddannede og kvalificerede unge mennesker i uddannelsessystemet, og at de skal ud og arbejde osv., men jeg har været igennem nogle måneder, hvor jeg har skullet medvirke til at finde 1,5 mia. kr. på undervisnings- og forskningsministerens budget, og det har i hvert fald belært mig om, at det er utrolig vanskeligt at omprioritere. Hvis jeg kunne, ville jeg finde ressourcerne til dette vigtige område. Jeg synes, at det er udmærket, SF fremsætter forslaget, og som fru Ingerlise Koefoed siger, kommer der nu en udvalgsbehandling, hvor der kan stilles spørgsmål. Det kunne være, at der var en eller anden, der på et tidspunkt fik en genial idé, når vi behandlede de spørgsmål og svar, der kommer, så vi kunne komme et skridt videre mod at udbygge biblioteksvæsenet på uddannelsesinstitutionerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Leif Hermann (SF), Agerschou (SF), Carsten Andersen (SF), Margrete Auken (SF), Gade (SF), Jes Lunde (SF) og Ebba Strange (SF) har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende af dem fremsatte forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om engangsemballage og begrænsning af ressource- og miljøproblemer ved reklametryksager.

(Beslutningsforslag nr. B 34).

Ønsker nogen at optage dette forslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet.

I skrivelse af g.d. meddeler skatteministeren, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse af 11/1 89 til Folketinget om den i ligningslovens § 7 A, stk. 2, omhandlede medarbejderaktieordning, jf. ligningslovens § 7 A, stk. 9.

(Redegørelse nr. R 13).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 11/1 89 til Folketinget om den i ligningslovens § 7 A, stk. 2, omhandlede medarbejderaktieordning, jf. ligningslovens § 7 A, stk. 9.

(Redegørelse nr. R 13).

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Ved lov nr. 360 af 10. juni 1987 om ændring af selskabsskatteoven, ligningsloven og lov om særlig indkomstskat m.v. er der sket ændringer i reglerne om udstedelse af medarbejderaktier m.v. efter ligningslovens § 7 A.

De gældende regler om medarbejderaktie- og medarbejderobligationsordninger kan herefter i hovedtræk beskrives således:

1. Efter bestemmelsen i lov om særlig indkomstskat § 16 kan en arbejdsgiver opnå godkendelse af en medarbejderobligationsordning, hvorefter arbejdsgiveren kan udlodde udbytteandele eller lignende i form af obligationer, der ikke er indkomstskattepligtige hos medarbejderen. Arbejdsgiveren skal dog betale en afgift på 50 pct. af den del af udlodningen, der overstiger 200 kr. pr. år pr. medarbejder. I disse regler er alene sket den ændring ved lov nr. 360 af 10. juni 1987, at aktier ikke længere er omfattet af ordningen.